

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

Ro'yxatga olingan № 60111800 – TNA44
2024-yil " " avgust

STILISTIKA

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100000 - Ta'lim
Ta'lim sohasi: 110000 - Ta'lim

Ta'lim yo'nalishi: 60111800 – Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili)

Toshkent -2024

Handwritten signature

Fan/modul kodi 326STIL44	O'quv yili 2024-2025	Semestr 8	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili Ingliz		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklam a (soat)
	Stilistika	60	60	120
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga stilistika fani bo'yicha fundamental bilimlar berish, ularga funksional uslublarni va tarjima matnlarini tahrir qilish usullarini o'rgatish.</p> <p>Fanning vazifasi – talabalarni turli til sathlaridagi stilistikvositalar, tahlil qilish me'yorlari bilan tanishtirish, stilistik jihatdan gaplarni to'g'ri tuzish va muloqotda qo'llash bo'yicha ko'nikma va malakalarini rivojlantirish.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. "Stilistika" fanning mazmuni, predmeti va metodi</p> <p>Stilistika kursining dolzarbligi va vazifalari. Stilistika zamonaviy tilshunoslik yo'nalishlari nigohida. Stilistikaning boshqa fanlar bilan bog'liqligi: stilistika va kommunikativ lingvistik, stilistika va pragmalingvistik, stilistika va lingvokulturologiya. Stilistika turlari: qiyosiy stilistika, amaliy stilistika, funksional stilistika, individual uslub stilistikasi.</p> <p>2-mavzu. Funksional uslub tushunchasi</p> <p>Funksional uslub va uning turlari. Badiiy uslub xususiyatlari: she'riy, drama va nasr uslublarining asosiy til xususiyatlari. Ilmiy uslub xususiyatlari va vazifalari. Publisistik uslub xususiyatlari va vazifalari. Axborot vositalari uslub xususiyatlari va vazifalari. Axborot vositalari matnida janr turlari va xususiyatlari. Rasmiy uslub vazifalari, rasmiy uslub turlari va ularning lisoniy xususiyatlari. Registr tushunchasi.</p> <p>3-mavzu. Og'zaki va adabiy uslublar xususiyatlari.</p> <p>Tilda og'zaki va adabiy uslublarning o'ziga xos xususiyatlari. Og'zaki va yozma registrlar: sleng, vulgarizm, evfemizm, sheva va jargon tushunchalari va ularning matndagi stilistik vazifalari. Tilda me'yor tushunchasi.</p> <p>4-mavzu. Umumiy leksika tarkibi.</p> <p>Uslubiy leksika tarkibi: Adabiy so'zlar, neytral so'zlar, va og'zaki so'zlar. adabiy so'zlarning stilistik jihatlari va turlari: atama, arxaizm, neologizm, poetik so'zlar tushunchalari va ularning matndagi stilistik vazifalari. Og'zaki so'zlarning stilistik xususiyatlari va</p> <p>5-mavzu. Stilistik vositalar</p>			

Ifoda va stilistik vosita tushunchasi. Stilistik vazifa tushunchasi va turlari. Stilistika vositalar turlari: fonetik, leksik va sintaktik.

6-mavzu. Leksik stilistik vositalar

Leksik ma'no turlari. Stilistik vositalarning til sathlari aro turlanishi: metafora, metonimiya, ironiya, epitet, mubolag'a, oksimoron, antonomasiya, zevgma, so'z o'yini tushunchasi, lisoniy ahamiyati va vazifalari

7-mavzu. Sintaktik stilistik vositalar

Sintaktik stilistik vositalarning lisoniy ahamiyati va vazifalari.

Gap qurilishidagi o'zgarishlarga asoslangan stilistik vositalar: bir bosh bo'lakli gap, inversiya, parallel konstruksiya, xiazm, takror, sanash, polisindeton, asindeton va ritorik so'roq gap. Og'zaki nutqda gap tarkibi o'zgarishlariga asoslangan stilistik vositalar: ellipsis, tugallanmagan gap, ajratilgan konstruksiya.

8-mavzu. Leksik-sintaktik stilistik vositalar

O'xshatish, perefraza, litota, gradasiya, antiteza, allyuziya, o'zlashtirma gap tushunchalari, ularning lisoniy ahamiyati va vazifalari.

9-mavzu. Fonetik stilistik vositalar

Yufoniya, alliterasiya, onomatopiya tushunchalari va ularning lisoniy ahamiyati va vazifalari. She'riyatda va diskursda fonetik stilistik vositalar va ularning ahamiyati.

10-mavzu. Diskursiv stilistika

Diskurs tuzilii tahlili. Kogeziya va kogerens xususiyatlari. Korpus stilistika. Korpus tilshunoslik tarixi, korpus tilshunoslik, korpus stilistika, axborot-qidiruv tizimlaridan foydalanish, tahlil va tahrir jarayonida korpus materiallaridan foydalanish.

11-12 mavzu. Stilistik tahlil metodlari

Stilistik tahlil metodlari. Stilistik tahlil metodlardan namunalar. Xorijiy til o'qitish va yozishda stilistik tahlil ahamiyati. Og'zaki va yozma nutqning stilistik xususiyatlari, stilistik tahlil metodlari, nutqning stilistik, milliy-madaniy, pragmatik, lingvokulturologik xususiyatlari.

13-mavzu. Madaniy va kontekstual stilistika

Madaniy va kontekstual stilistika. Til uslublariga ijtimoiy madaniy ta'sirlar. Turli janrlar va matnlarning stilistik xilma xilligi. cliché, epigrams, proverbs and sayings, quotations stilistika tahlili.

14-mavzu. Media va reklamada stilistika

Media matnlar va reklamada stilistika. Media matnlarda til manipulyasiyasi. Media matnlarning stilistik tahlili.

15-mavzu. Ijtimoiy matnlarda stilistikaning xususiyatlari

Turli maqolalar. Ommaviy chiqishlar uslubi. Publisistik uslubning lingvostilistik jihatlari. Qisqa yangiliklar va ularning stilistik xususiyatlari.

Sarlavhalar va ularning lingvostilistik xususiyatlari. E'lon va reklamalarning lingvostilistik xususiyatlari. Bosh maqolaning lingvostilistik jihatlar.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Stilistika" fanning mazmuni, predmeti va metodi
2. Funktsional uslub tushunchasi
3. Og'zaki va adabiy uslublar xususiyatlari..
4. Umumiy leksika tarkibi.
5. Stilistik vositalar
6. Leksik stilistik vositalar
7. Sintaktik stilistik vositalar
8. Leksik-sintaktik stilistik vositalar
9. Fonetik stilistik vositalar
10. Diskursiv stilistika
11. Stilistik tahlil metodlari
12. Stilistik tahlil metodlari
13. Madaniy va kontekstual stilistika
14. Media va reklamada stilistika
15. Ijtimoiy matnlarda stilistikaning xususiyatlari

Seminar mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Stilistika umumiy tilshunoslikning bo'limi sifatida.
2. Matnni stilistik jihatdan tahlil qilish.
3. Stilistik vosita va stilistik usullar o'rtasidagi farqli jihatlar.
4. Fonetik stilistik usullarni tarjima qilish.
5. Leksik stilistik usullarni tarjima qilish.
6. Leksik sintaktik stilistik usullarni tarjima qilish.
7. Sintaktik stilistik usullarni tarjima qilish.
8. Stilistik jihatdan neytral so'zlar va ularni tarjima qilish.
9. Og'zaki nutqqa tegishli so'larni tarjima qilish.
10. Metafora va metonimiya
11. Epitet, oksyumoron, giperbola
12. Antonomaziya, o'xshatish va uning o'rganilayotgan tildagi turlari
13. Litota va perifrazaning lingvo-kulturologik xususiyatlari
14. O'rganilayotgan tilda takror va uni qiyosiy o'rganish
15. Ritorik so'roq
16. Fonetik stilistik uslublar

	<ol style="list-style-type: none"> 17. Stilistik sinonimlar va ularning badiiy nutqda qo'llanilishi 18. Idiomalarning stilistik xususiyatlari 19. Maqol va matallarning stilistik vazifalari 20. Chet tilidan o'zlashtirilgan so'zlar va ularning stilistik ahamiyati 21. Adabiy so'zlar va ularning turlari. 22. Stilistik terminlar va ularni tarjima qilish. 23. Badiiy uslubga oid so'zlar. 24. She'riyatda qo'llanadigan so'zlar va ularning xususiyatlari. 25. Nasriy matnlarda qo'llanadigan so'zlarning stilistik xususiyatlari. 26. Rasmiy uslub matni xususiyatlari. 27. Matnlarning stilistik tahlili xususiyatlari. 28. Matnlarni tahrir qilish yo'llari. 29. Tahrirda qo'llanadigan belgilar tasnifi. 30. Tahrirda so'zlarni stilistik jihatdan tanlash muammolari. 31. Ingliz va o'zbek stilist olimlarining ishlari. 32. Stilistik terminlar tasnifi. 33. Og'zaki nutqning pragmatik, lingvokulturologik tahlili. 34. Yozma nutqning pragmatik, lingvokulturologik xususiyatlari. 35. Tahlil va tahrir jarayonida axborot-qidiruv tizimlaridan foydalanish. 36. Tahlil va tahrir jarayonida korpus materiallaridan foydalanish <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan portfolio, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi. Mustaqil ta'lim talabalarda fanga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga xizmat qilishi kerak.</p>
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stilistika fanining nazariy asoslari, matnni stilistik jihatdan tahrir qilish va turli stilistik qatlamlarga oid so'zlarni qo'llash qoidalari haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi; • stilistik usullar va funksional uslublarning matndagi vazifalarini tahlil va tahrir qilish bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi; <p>matnlarda qo'llangan stilistik usullarni farqlash, tarjima matnini stilistik jihatdan tahrir qilish malakalariga ega bo'lishi kerak.</p>
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; <p>jamo bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.</p>

5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish mustaqil ta'lim ishlari va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ashurova D.U., Galiyeva M.R. Stylistics of Literary Text, Tashkent., Milliy Kutubhona nashriyoti, 2013 -204 b. 2. Ashurova D.U., Galieva M.R. Cultural Linguistics. Tashkent, 2019 3. Biber, D., and Conrad, S. 2009. Register, Genre, and Style. Cambridge; New York: Cambridge University Press. 4. Galperin I.R. Stylistics. M.: Higher School, 2000 5. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка. / И.В. Арнольд. – 4-е изд., исп.– М.: Флинта, 2002. – 384с. 6. Тухтаходжаева З.Т., Юлдашев А.Г., Далиева М.Х., Сейтимбетова А.П., Modern English Lexicology: Theory and Practice. Тошкент, Aktiv Print, 2020 – 223с. <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Ш.М.Мирзиёев, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига йўллаган мурожаатномаси, 2020 йил 24 январь, Интернет манзили: http:// uza.uz. 8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8октябрдаги ПФ-5847-сонли “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача янада ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги Фармони. www.lex.uz. 9. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. – Т.: Ўзбекистон, 2017. - 48 б 10. Гуревич, В.В Стилистика английского языка: Учебное пособие / В.В Гуревич. - М.: Флинта, 2015. - 72 с. 11. Гуревич, В.В. English Stylistics. Стилистика английского языка: Учебное пособие / В.В. Гуревич. - М.: Флинта, 2015. - 72 с. 12. Гуревич, В.В. Стилистика английского языка: Учебное пособие / В.В. Гуревич. - М.: Флинта, Наука, 2011. - 72 с. 13. Кошева, И.Г. Стилистика современного английского языка в схемах и диаграммах: Теоретический курс / И.Г. Кошева. - М.: Ленанд, 2014. - 152 с. 14. Купина, Н.А. Стилистика современного русского языка: Учебник для академического бакалавриата / Н.А. Купина, Т.В. Матвеева. - Люберцы: Юрайт, 2016. - 415 с. 15. Лапшина, М.Н. Стилистика современного английского языка / М.Н. Лапшина. - М.: Academia, 2018. - 240 с. 16. Лапшина, М.Н. Стилистика современного английского языка: Учебное пособие для студ. учреждений высш. проф. образования / М.Н. Лапшина. - М.: ИЦ Академия, 2013. - 272 с. 17. Лапшина, М.Н. Стилистика современного английского языка: Учебное пособие / М.Н. Лапшина. - М.: Академия, 2010. - 272 с. 18. Зарайский А.А. Сборник практических заданий по стилистике английского языка: учеб. пособие для аудиторной и самостоятельной работы студентов филологических специальностей / А.А. Зарайский, О.Л. Морова, В.Ю. Полякова. Москва: ФЛИНТА, 2021. – 200 с. 19. Кухаренко В.А. Практикум по стилистике английского языка. Seminars in Stylistic учеб. пособие / В.А. Кухаренко. – 10-е изд., стер. М.: ФЛИНТА: Наука, 2020. - 184 с.

	<p>Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Website dedicated to linguistics: www.linguist.org 2. Russkiy filologicheskiy portal: www.philology.ru 3. www.natlib.uz 4. www.dissercat.ru 5. www.nauka.ru 6. www.dissorg.com 7. www.uzscience.uz 8. https://www.english-corpora.org/ 9. https://www.anc.org/data/masc/corpus/ 10. https://en.wikipedia.org/wiki/Oxford_English_Corpus http://ruscorpora.ru
7.	<p>O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 29.08.2024 yil 1 - son yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (1 - sonli bayonnoma).</p>
8.	<p>Fan/modul uchun mas'ullar: Daliyeva Madina Xabibullayevna – Ingliz tilini o'qitish metodikasi-3 kafedrasini mudiri, PhD, Dotsent Satibaldiyev Erkinjon Kamilovich - Ingliz tilini o'qitish metodikasi-3 kafedrasini o'qituvchisi</p>
9.	<p>Taqrizchilar: J.I. Metyakubov - O'zDJTU, Ingliz tili nazariy aspektlari-1 kafedrasini katta o'qituvchisi, PhD Sh.R. Adilova – Toshkent davlat texnik universiteti, Amaliy ingliz tili kafedrasini dotsenti, (PhD)</p>